17. Ruotsinsuomalaiset kirja- ja kulttuurimessut lauantaina 14.11. 2026 klo 10 – 17 Tukholman ruotsinsuomalaisella koululla, Fridhemsgatan 17

(Ohjelmaan saattaa tulla vielä pieniä muutoksia)

Varaslähtö – Tjuvstart

to 12.11. Tranströmerbibliotek, Medborgarplatsen i Stockholm, klo 18.00–19.00
Merja Mäki on kirjoittanut kaksi suosittua romaania Suomen sota-ajasta. ***Ennen lintuja*** seuraa evakkoperheen vaiheita ja ***Itki toisenkin*** -romaanissa kerrotaan arkipäivästä suomalaisten valtaamassa Aunuksessa.
Merja Mäki har skrivit två populära böcker om tiden kring andra världskriget i Finland. ***Innan fåglarna vänder åter*** berättar om en karelsk familj, som blev tvungen att lämna hemmet efter att gränsen drogs om efter vinterkriget. I ***Jag ger mina tårar*** följer vi människors vardag i Aunus (Olonets) under finsk ockupation.
Mari Forsberg intervjuar på finska och översätter till svenska.
pe 13.11. Kirjailija **Merja Mäki** vierailee Tukholman ruotsinsuomalaisella koululla.
pe 13.11. klo 9.45 lastenkonsertti Hannele Iivosen johdolla Tukholman ruotsinsuomalaisella koululla.

Messut 14.11. klo 10–17

10.00 Aamukahvit. Iso ruokasali. Messujen kirjamyyjät ja infopöytäläiset esitellään. Aikaisille messuvieraille tarjotaan kahvit.

Juhlasali:

11.00 Niilo Heinola räppää messut käyntiin.
Kulttuuri.se:n pj. **Maarit Turtiainen** julistaa messut avatuiksi ja toivottaa kaikki tervetulleiksi.
11.10 Kulttuuri.se:n **lasten ja nuorten kirjoituskilpailun parhaat palkitaan.** Tuomarit **Milka Hakkarainen** ja **Ronja Karjalainen** sekä kilpailun sihteeri **Raija Piironen** ja **Anette Kohkoinen** Polarbibblosta jakavat voittajille palkinnot. Tänä vuonna kilpailu on järjestetty yhteistyössä Polarbibblon ja Suomen instituutin kirjaston kanssa**.**
11.35 Messutaiteilijoiden **Marja Koskiniemen** ja **Johanna Kavannon** esittely.
11.45 Suomen instituutin kirjastonhoitaja **Eeva Östberg** kertoo ruotsinsuomalaisille tärkeiden kirjojen kyselystä.
11.50 Kulttuurilehti Liekki täyttää tänä vuonna 50 vuotta. ***Maarit Turtiainen*** haastattelee päätoimittaja **Tiina Pukkila Sarilidouta.** Liekki juhlii ja esittelee lehteä omassa huoneessaan ekakerroksessa.
12.00 ***Soi sana tuskainen*** päättää **Milka Hakkaraisen** ruotsinsuomalaisissa piireissä liikkuneen rikosromaanisarjan suomalaisia juuriaan etsivästä poliisista Jani Perannosta ja Suomesta muuttaneesta toimittaja Rosa Riemusesta. Cosy crime -genreehen, paljon huumoria sisältävän sarjan ensimmäinen kirja *Ei verta rantaa rakkaampaa* palkittiin Suomessa vuoden parhaana esikoisdekkarina. Kirjat ovat tutustuttaneet etenkin kantasuomalaiset lukijat ruotsinsuomalaisuuteen. Toimittaja **Pirjo Rajalakso** haastattelee.

12.30 Ali Jonasson esittää runojaan kirjastaan ***I tystnad hit***. Meänkielisen version nimi on ***Hiljaisuudessa tänne***. Ali Jonasson läser egna dikter på svenska och meänkieli.
12.40 Mikael Niemi har skrivit under flera decennier starka berättelser om Tornedalen. Han diskuterar med journalisten **Merja Laitinen** sin tornedalska identitet och långa författarkarriär, som fick fart med August-prisade romanen ***Populärmusik från Vittula*** år 2000.
13.20 Petteri Nuottimäki har skrivit en fristående fortsättning till sin fartfyllda och roliga roman ***Sveas bok. Carl Michaels Bok 1758 – 1892*** handlar om Sveas och Karl XII:s barnbarn, Carl Michael Bollman och hans följeslagare Morefeldt Witz. (Misstänkt likt Carl Michael Bellman och Mowitz.) Journalist **Erik Regnström** intervjuar.
13.45 Sanna Laakson kirja ***Jag börjar sakta förlora min sisu*** perustuu hänen ukkinsa kanssa käymiinsä keskusteluihin ja päiväkirjamerkintöihin. Korttipelin ja kahvittelun lomassa kerrotut tarinat Ruotsiin muutosta ja elämästä Emmabodassa sekoittuvat kyyneliin ja nauruun. Vanhemman sukupolven kokemuksia täydentää nuorempien mietteet omien vanhempien vanhenemisesta. Toimittaja **Merja Laitinen** haastattelee.
14.10 Merja Mäen suositut romaanit sijoittuvat Suomen sota-aikaan. ***Ennen lintuja*** seuraa evakkoperheen vaiheita ja ***Itki toisenkin*** -romaanissa kerrotaan karjalaisesta itkuperinteestä ja asukkaiden arkipäivästä suomalaisten valtaamassa Aunuksessa. Kirjagrammaaja ***Mari Forsberg*** haastattelee.
14.40 Malmössä opiskeleva **Sara Al Husaini** on Suomessa kasvanut irakilaistaustainen kirjailija. Vuonna 2023 ilmestyi omaelämäkertamainen ***Huono tyttö***. Sodasta ja pakolaisuudesta kertova ***Kenelle maa kuuluu*** -romaanin Helsingin Sanomat nosti yhdeksi vuoden 2025 tärkeimmäksi kirjaksi. Kirjailija **Maarit Turtiainen** *haastattelee.*
15.10 Kääntämisen haasteet. Miten kääntäjä löytää kirjalle juuri oikean sävyn? Kuka päättää kuka on juuri tälle kirjalle oikea kääntäjä? Voiko kääntäjä saada läpi omia lempikirjojaan käännettäviksi? Miten tulee hyväksi kääntäjäksi? Esimerkiksi näitä asioita kirjailija Maarit Turtiainen kysyy **Marjut Hökfeltiltä ja Mattias Hussilta.** Mattias on kääntänyt mm. Merja Mäen kirjat, Marjut kääntänyt mm. Satu Rämöä ja nyt Anni Kytömäen *Mirabilistä*.
15.40 Tiina Laitila Kälvemarkin uusin romaani ***Ruotsalainen rakastaja*** kertoo rakkaudesta, nähdyksi tulemisen tarpeesta ja vallankäytöstä ihmissuhteessa. Kirjassa seurataan Ellenin rakkauselämää ja tutustutaan hänen tukholmalaisiin naisystäviinsä. Suomenkielen koordinaattori **Nadja Mänty** haastattelee.
16.10 Kirjoittajaduo Repo&Räty on julkaissut toisen osan feelgood-hevossarjasta (Lumevoima)**.** ***Keijureaktio*** jatkaa *Halkaistu ydin* kirjan tarinaa, mutta sen voi lukea myös itsenäisenä kirjana. Hevosharrastajille suunnattu sarja yhdistää kilparatsastuksen inhorealismin ikiaikaiseen mystiikkaan.
16.30 Tanssitaiteilija **Virpi Pahkinen** tulee kertomaan kirjastaan ***Visp: Blå linjen till Sombrerogalaxen*** sekä 40 vuotisesta urastaan oman tyylinsä kehittäneenä tanssijana.
Visp yhdistelee matkakertomuksia, arkipäivän huomioita, tanssia, kirjallisuutta ja henkisyyttä lyhyinä tarinoina, mietelminä ja havaintoina. Bookstrap Publishing kuvailee kirjaa sivuillaan: Följ med på en äventyrlig djungelsafari, träd i en virvlande kosmisk dans och betrakta vintergatans snirkliga mönster i en stickning som aldrig tycks ta slut – föreställ dig en elvisp med livstidsgaranti.
Toimittaja **Virpi Inkeri** haastattelee.

Faktahuone 11 – 16 (luokkahuone eka kerros)

11.00 Sanna Laakso debuterar med boken ***Jag börjar sakta förlora min sisu*.**
Vad innebär det att vara det enda finsktalande barnbarnet till sin mummi och ukki? Boken är baserad på de dagboksanteckningar och diskussioner med ukki vid kaffebordet, allt från stunder av sorg, vemod och oro inför döden till värme, skratt och livsglädje. Hon har själv illustrerad boken med över hundra teckningar. Bilderna förstärker texterna och liv till minnena och stunderna som hon varit med mummi och ukki. Journalisten **Merja Laitinen** intervjuar.
11.30 Bläddra on Kansalliskirjaston (Kungliga biblioteket) projekti, jolla yritetään listätä viiden kansallisen vähemmistön kirjallisuuden näkyvyyttä ja saatavuutta. Kirjasto on tehnyt mm. useista ruotsinsuomalaisista kirjoista e-kirjoja, joita voi lukea ilmaisen Bläddra-apin kautta. **Kaisa Unander** kertoo projektista ja opastaa apin käytössä.
11.50 Göteborgin kansallisten vähemmistöjen talo. Studieförbundet Vuxenskolan toimesta ja kaupungin taloudellisella tuella Göteborgiin on perutettu Ruotsin ensimmäinen kansallisten vähemmistöjen kulttuuritalo (Nationella minoriteters kulturhus). Talo tarjoaa kursseja, opintopiirejä, konsertteja, teatteria, keskustelutilaisuuksia ja kielen- sekä kulttuuriperinnön elvytystä. Toiminnanjohtaja **Antti Yliselä** kertoo hankkeen toteutumisesta talon toiminnasta. Esittelyn jälkeen tilaa kysymyksille, esimeriksi mitä tarvittaisiin, että myös Tukholmaan saataisiin vähemmistöille oma kulttuuritalo?

tauko 12.20 – 13.00

13.00 Pertti Sulasalmi: Suuren muuttoaallon palaajat
Ruotsissa aikoinaan asunut Perttu Sulasalmi on kirjannut paluumuuttajan kokemuksensa kirjaan ***Vieras kaikkialla***. Hän on myös kuullut samankaltaisia kokemuksia kertoessaan kirjasta eri yhteyksissä sekä Ruotsin että Suomen puolella. Ihmiset ovat kertoneet kulttuurishokista palatessaan takaisin kotimaahansa, vaikeuksia löytää uudelleen oma paikkansa Suomessa.
13.20 Juhani Partasen esikoiskirja ***Tulikaste Kuuterselässä*** kertoo jatkosotaan liittyvän tarinan Rynnäkkötykkipataljoonan 3.Komppaniasta, jossa päähenkilönä on rivisotilas ja hänen sotaseikkailunsa kavereineen aina Lapin sotaa myöten.
13.40 Etnologen **Stellan Beckman** presenterar två nya böcker ***Återlämningen av finska kvarlevor*** och ***Trollkunniga finnar i svensk folktro*.**
Återlämningen av de finska kvarlevorna 2018–2025 behandlar frågan om återlämning av de finska kvarlevor som Karolinska Institutet haft i sin ägo. De samlades från finländska kyrkogårdar på 1870-talet för ”rasbiologis forskning”. Stellan var med i kommittén för återlämnande av kvarlevorna och som drev frågan under flera år. Till slut fördes kvarlevorna till Finland för att begravas på nytt. Boken är utgiven som gratis pdf av förlag Dikko.
För *Trollkunniga finnar i svensk folktro* har Stellan använt upptecknade sägner från publicerade folkminnen och digitala samlingar. Den boken har också gets ut digitalt av förlag Dikko.
Stellan Beckman har tidigare skrivit mm. essäsamlingen *Bilden av det finska*, som behandlar representationen av finskhet i uppslagsverk, ordböcker, svenska skämt, nyhetstidningar, film och TV samt *6 Minoritetspolitiska frågor* som behandlar frågor om jämlikhetsdata, språk som diskrimineringsgrund och minoritetspolitikens utveckling utifrån ett sverigefinskt perspektiv.
14.10 Karin Sohlgren *Ellens hemliga dagbok / Ellenin salainen päiväkirja / Ellin salhainen päiväkirja*
En barnbok om mobbning på svenska och finska, meänkieli m.fl. språk, från 9 år.
Elli berättar i sin dagbok dag för dag om händelserna i skolan – hur hon till slut får hjälp mot sin plågoande. Boken avslutas med länkar till organisationer och tips på hur man kan jobba mot mobbning. Med PENpal kan man lyssna på boken sida för sida – och lyssna på barnens egna berättelser – också mobbaren kommer till tals.

14.30 Tomi Pulkkinen esittelee **laulaen ja soittaen** kirjoittamansa ***Lähteellä – laulunteon inspiraatiokirjan***
Kaikki alkaa inspiraation lähteeltä, joka on meissä jokaisessa. Teos ei ole oppikirja, vaan jännittävistä esimerkeistä ja tekijän omista kokemuksista ammentava monipuolinen, ennen muuta innostava matka luovuuteen. Laulunteko avaa eri taidemuotojen yhdistäjänä loputtomat mahdollisuudet elämän ja ympäröivän maailman käsittelyyn, mutta se on myös mielikuvituksen rajatonta juhlaa. Laulussa on kaikki mahdollista. Kirjan on julkaissut Kulttuurivihkot.
15.00 Alexandra Salmi esittelee antologian ***Vi hör visst till Sveriges historia!***
”Vi hör visst till Sveriges historia!” oli Ruotsinsuomalaisten nuorten liiton käynnistämä kampanja, joka toteutettiin yhteistyössä muiden kansallisiin vähemmistöjen nuorisojärjestöjen kanssa. Kampanja sai alkunsa siitä, että Kouluvirasto siirsi kansallisia vähemmistöjä koskevan opetuksen peruskoulun historian opetuksesta yhteiskuntaoppiin. Kampanja halusi näyttää, että vähemmistöt ovat olleet ja ovat olemassa ja kuuluvat osaksi Ruotsin historiaa. Nuorisoliiton julkaisemaan ja Alexandran toimittamaan antologiaan on kerätty vähemmistöihin kuuluvien nuorten kertomuksia ympäri Ruotsia. (suomeksi / på svenska)
15.30 Joni Huttunen presenterar sina böcker ***Elddjur*** och ***Barrfiolernas* rike**.
Joni Huttunens romaner rör sig inom skräck och mystik; historier där ensamhet och prövningar blir en metod för metamorfos. *Barrfiolernas rike* (2016) och *Elddjur* (2019) handlar om personer som pressar sig bortom det yttersta och således spränger sina inre gränser, en process med vilken de tillskansar sig en ny blick på tillvaron som gör det möjligt att se bortom den nyktra verklighetens utkanter. Inte sällan utspelar sig romanerna mot en arbetarklassfond och behandlar de erfarenheter av identitetssökande och rotlöshet som många av vår generation av sverigefinnar delar.
Joni Huttunen är född 1980 och uppväxt i Bollebygd. Han är en mångsysslare som växlar mellan musik, filmskapande och det litterära skrivandet.

Runohuone 11 – 16 (luokkahuone eka kerros)

Runohuoneessa voi nauttia runoista monella tapaa. Siellä voi kirjoittaa runoja, lukea runokaraokessa omia tai toisten runoja (monistettuja runoja on tarjolla) ja tietysti kuunnella runoesityksiä sekä tutustua uusien runokirjojen kirjoittajiin.
11.00 Runokaraoke
11.20 Olette muistoisamme -runosikermä haluaa kunnioittaa viimeisen vuoden aikana poistuneita kahta merkittävää ruotsinsuomalaista runoilijaa **Marja Mdzimbaa ja Raimo Sillanpäätä.**
Seppo Poutanen lukee Marja Mdzimban runoteoksesta ***Eilen, rakkaani.***
11. 40 Reija Vuorela lukee Raimo Sillanpään runoja mm. hänen viimeiseksi jääneestä teoksestaan ***Sairaalan varjo***.
12.00 Runokaraoke
12.00 Kirsti ”Kilu” Kajanne lukee uusia runojaan. Hän on aikaisemmin julkaissut runoteoksen *Hullulla on paksut sormet.*
12.15 estradi on vapaa
12.30 Tiina Sasso lukee runojaan kokoelmista ***Tango*** *ja* ***Da capo*.**
12.45 – 13.00 estradi on vapaa

tauko

13.40 Keijo Winsten esittelee runokirjansa ***Vien rakkaani pois***.
Syksyllä julkaistun uuden runokokoelman alaotsikkona on *Runoja sodan uhasta ja rakkaudesta* ja se käsittelee nykyistä sotaista maailmanaikaa heijastaen samalla syviä inhimillisiä tunteita. Keijo on julkaissut aikaisemmin kymmenkunta runokirjaa.
14.00 Runokaraoke

14.15 Ali Jonasson esittää runoja teoksestaan ***I tystnad hit*** ja sen meänkielisestä käännöksestä ***Hiljaisuudessa tänne***.
Tidskriften Klass, signerad Ulf Lundén: "Det är en hyllning till modern, hennes liv och arbete som sker utan några större åthävor. .... Här finns en sorg över något som gått förlorat. Ett vemod som påminner om en blues som tonar ut över sidorna."
"Hieno, hillityn melankolinen ja tehokkaasti vähäsanainen runokokoelma ...\" - 4/5 (= erittäin hyvä), Martin Lagerholm BTJ-vihkossa 10/2026
Ali Jonasson julkaisi viime vuonna teoksen *Finnkampen: Sverigefinnarnas illustrerade historia***.**
14.45 Runokaraoke
Jonas Niskala asuu Gävlessä ja on ahkera runojen kirjoittaja.
15.00 – 16.00 estradi on vapaa

Lastenhuone 12–15 (eka kerros)

Anna Cajanus laulattaa lapsia, lukee heille, huoneessa on myös puuhapöytä ja kilpailukin on luvassa.

Räppipaja 12–15 (eka kerros, pieni ruokala)

Räppäri **Niilo Heinola v**eti vuoden 2024 messuilla hyvin suositun työpajan, joten uskomme että tämän vuoden pajasta tulee yhtä suosittu. Niilo neuvoo räpin kirjoittamista ja esittämistä, aloittelijatkin tervetulleita. Pajaan voi osallistua silloin kun itselle sopii klo 12-15 välillä.

Taidenäyttely 10–17 (eka kerros)

Suomiartin jäsenet **Marja Koskiniemi ja Johanna Kavanto** vastaavat messujen taidenäyttelystä.

Kulttuurilehti Liekki täyttää 50-vuotta! (luokkahuone eka kerros)

Liekin kirjoitushuone kutsuu kaikenikäisiä sanaseikkailuun!
11–13 päästetään mielikuvitus valloilleen **Marja Siekkisen** *On kiva kirjoittaa!* -pajassaKlo 13-**14** Musiikkia, sävellettyjä runoja ja runosikermä sekä **Satu Gröndahlin** valitsemat 50-vuotis juhlarunot (10 min filmi)
14–16 leikitellään sanoilla **Tiina Pukkila Sarilidoun** runopajassa.
Päivän aikana lehden historiaa valotetaan esittelyillä.

Kirjamyyjät / Infopöydät

Stellan Beckman
Joni Huttunen
Sanna Laakso
Arja Meski
P.Repo & A.H. Räty
Karin Sohlgren
Pertti Sulaniemi
Malla Volevi
Keijo Winstén
Bookstrap Publishing
Ormstunga förlag
Ruotsinsuomalainen lehti
Ruotsinsuomalainen nuorisoliitto
Isof / Kielineuvosto
Kirja.kulttuurin kirjakauppa
Hornstulls bokhandel

Kahvilat koulun ysiluokkalaiset vanhempineen hoitavat messujen kahviloita
Isokahvila (ruokasali eka kerroksessa) auki klo **10 – 17**
Pikkukahvila (juhlasalin aula) auki klo **12 – 16** (supistettu valikoima)

Tiennäyttäjät:
Messuovelta saa Ruotsinsuomalaisen lehden, jonka sisällä messuohjelma on tiivistettynä ja tiennäyttäjät voivat opastaa eteen päin messutiloissa. He auttavat myös tarvittaessa liikuntaesteisiä. Juhlasaliin ja sen aulaan pääsee suoraan ulkoa. Hissi ensimmäiseen kerrokseen on talon toisella puolella.

Jos tiedät etukäteen, että tarvitset hissiä, niin voit ilmoittaa tästä maaritturtiainen707@gmail.com.

Messupäivänä voit soittaa suoraan koulun vahtimestarille, joka tulee avaamaan ovet, puh. numero 0700948990